

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

04 червня 2018 р.

Справа №805/2463/18-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Шинкарьової І.В., розглянувши у письмовому провадженні позов Державної служби геології та надр України до Державного підприємства «Торезантрацит» про анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3168 від 18 вересня 2003 року,-

ВСТАНОВИВ:

Державна служба геології та надр України звернулася до Донецького окружного адміністративного суду з позовною заявою до Державного підприємства «Торезантрацит» про анулювання спеціального дозволу на користування надрами від 18 вересня 2013 року № 3168 наданого Державному підприємству «Торезантрацит».

Доводи позовної заяви обґрунтовує тим, що з моменту отримання спеціального дозволу у відповідача, як у надрокористувача виникли права та обов'язки, встановлені Кодексом України про надра та Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615 та відповідач зобов'язаний у встановленому порядку подавати до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності як підтвердження експлуатації корисних копалин. Оскільки не подання звітності за 2014 -2015 роки передбаченою Угодою, є порушенням вимог спеціальним дозволом, позивач просить припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3168 від 18 вересня 2003 року, виданого Державному підприємству «Торезантрацит».

Представники сторін до суду не з'явилися, про дату, час та місце розгляду справи сторони повідомлялися судом належним чином.

Відповідно до ч. 4 ст. 230 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України) суд під час судового розгляду адміністративної справи здійснює повне фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу. У разі неявки у судові засідання всіх осіб, які беруть участь у справі, чи якщо відповідно до положень цього Кодексу розгляд справи здійснюється за відсутності осіб, які беруть участь у справі (у тому числі при розгляді справи в порядку письмового провадження), фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється.

Враховуючи наведене вище, суд вважає за можливе провести судові засідання без здійснення фіксування звукозаписувальним технічним засобом.

Згідно з частиною 9 статті 205 КАС України, якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але прибули не всі особи, які беруть участь у справі, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності

*306*3084155*1*2*

потреби заслухати свідка чи експерта.

Враховуючи, що перешкод для розгляду справи, передбачених статтею 205 КАС України не має, суд вважає за можливе розглянути справу у порядку письмового провадження.

Дослідивши матеріали справи, доводи позовної заяви, суд з'ясував наступні обставини справи.

Державне підприємство "ТОРЕЗАНТРАЦИТ" (ДП "ТОРЕЗАНТРАЦИТ") перебуває на обліку в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (ЄДРПОУ 32366906) зареєстроване за юридичною адресою: 86600, Донецька обл., місто Чистякове, ВУЛИЦЯ ЕНГЕЛЬСА, будинок 88.

17.11.2016 року - порушено справу про банкрутство Підстава: за судовим рішенням про банкрутство : Судове рішення про порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи №905/3003/16 від 07.11.2016 Найменування суду: господарський суд
Дата набуття чинності: 07.11.2016 року розпорядник майна: СИВОЛОБОВ МАКСИМ МАРКОВИЧ.

18 вересня 2003 року, на підставі наказу від 27 листопада 2013 року № 595, Державному підприємству «Торезантрацит» наданий спеціальний дозвіл на користування надрами № 3168 (аркуш справи 8).

Як вбачається з пункту 7 підпункту 7.2. Угоди №3168, Державне підприємство «Торезантрацит» зобов'язане у встановленому порядку подавати до Державного науково-виробничого підприємства "Державний інформаційний геологічний фонд України" щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності як підтвердження експлуатації корисних копалин, відповідно форми 5-ГР (арк. справи 12).

Згідно листа Державного науково-виробничого підприємства "Державний інформаційний геологічний фонд України" від 07.04.2015 року № 02/302-0972, ДП «Торезантрацит» не надало до ДНВП "Геоінформ України" звіт щодо руху запасів за 2014 рік (арк. справи 15-17).

Наказом від 19 травня 2015 року за № 122, Державна служба геології та надр України зупинило дію спеціальних дозволів на користування надрами, згідно з переліком. ДП «Торезантрацит» надано 30 календарних днів для усунення порушень зв'язку з порушенням пункту 3 статті 53 Кодексу України «Про надра» (арк. справи 18-19).

Як вбачається з листа ДНВП "Державний інформаційний геологічний фонд України" від 26.04.2016 року № 02/302-1493, інформація щодо руху запасів ДП «Торезантрацит» за формою ф. 5-гр за 2015 рік до ДНВП "Геоінформ України" не надходила (арк. справи 21-23).

15 липня 2016 року Державною фіскальною службою України поданий Перелік суб'єктів господарювання, в яких зазначено, що ДП «Торезантрацит» не вносили суми податковим зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин протягом шести місяців.

16.08.2016 Державна служба геології та надр України, у зв'язку з невиконанням надрокористувачами особливих умов спеціальних дозволів на користування надрами, а саме, щорічного звітування перед ДНВП "Геоінформ України" щодо руху запасів за формами № 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2015 рік та враховуючи пропозиції Комісії з питань надрокористування, встановила ДП «Торезантрацит» термін для усунення порушень законодавства про надра на користування надрами та встановила строк для усунення порушень законодавства про надра – 10 календарних днів з моменту опублікування оголошення в офіційному виданні "Урядовий кур'єр", про що прийнятий наказ № 257 (арк. справи 24-25).

Наказом Державної служби геології та надр України від 25 жовтня 2016 року № 378, внесені зміни до наказу Держгеонадр від 19 травня 2015 року № 122, в якому відповідно до Переліку, ДП «Торезантрацит» встановлений термін усунення порушень в частині своєчасної сплати обов'язкових платежів до Державного бюджету до 01 грудня 2016 року (арк. справи 29-30).

Наказом Державної служби геології та надр України від 17 травня 2017 року № 231,

відповідно до Переліку, ДП «Торезантрацит» встановлений термін усунення порушень до 01 вересня 2017 року (арк. справи 33-34).

Листом від 26 квітня 2017 року за № 6898/5/99-99-12-03-04-16, Державна фіскальна служба України звернулася до Державної служби геології та надр України щодо розгляду питання про зупинення дії спеціальних дозволів на користування надрами ДП «Торезантрацит» (арк. справи 35-40).

Позивачем подано оголошення до офіційного вісника «Урядовий кур'єр» (№ 237 від 15 грудня 2017 року) в якому, Держгеонадра України інформує надрокористувача ДП «Торезантрацит» у 15-денний строк про згоду/незгоду на припинення права користування надрами щодо спеціальних дозволів на користування надрами (арк. справи 34).

Проаналізувавши встановлені обставини справи та норми законодавства України, яке регулює спірні правовідносини, вважає що немає підстав для задоволення позову з наступних підстав.

Відповідно до ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.

Державна служба геології та надр України є центральним органом виконавчої влади, який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування та діє відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1174.

Пунктом 4 зазначеного Положення визначено, що Державна служба геології та надр України відповідно до покладених на неї завдань, зокрема: видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Таким чином, позивач у справі - суб'єкт владних повноважень, на якого чинним законодавством покладені владні управлінські функції для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування.

Питання надання спеціальних дозволів на користування надрами у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також визначає процедуру продовження строку дії, переоформлення, видачі дубліката, зупинення дії чи анулювання дозволу та внесення до нього змін врегульовано Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Згідно п. 23 Порядку право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбаченому Кодексом України про надра та Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Відповідно до пункту 25 Порядку про надання, продовження строку дії, зупинення, поновлення, переоформлення, видачу дубліката, анулювання дозволу та внесення змін до нього Держгеонадра видає наказ, а Рада міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження.

Наказ Держгеонадр та розпорядження Ради міністрів Автономної Республіки Крим про зупинення, анулювання дозволу, рішення про відмову в наданні чи продовженні строку дії дозволу можуть бути оскаржені в установленому законодавством порядку.

На виконання пункту 23 Порядку № 615 було подано оголошення від 15 грудня 2017 року № 237 позивачем до офіційного вісника «Урядовий кур'єр», в якому викладено, що ДП

“Торезантрацит” повинно надати до Держгеонадр (згоду / незгоду) на припинення права користування надрами, шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами у зв'язку з порушенням вимог передбачених спеціальними дозволами № 3167 від 18 вересня 2003 року, 3168 від 18 вересня 2003 року, № 3169 від 18 вересня 2003 року, № 4004 від 09 серпня 2006 року.

Сторонами до суду не було надано доказів щодо реалізації такого права, оскільки – ДП “Торезантрацит” знаходиться на території АТО, “Укрпошта” зупинила приймання і доставку поштових відправлень на територіях Донецької та Луганської областей у зв'язку з чим, за твердженням Позивача, дію дозволу повинен анулювати суд.

Інформація щодо згоди / незгоди відповідача чи інформація про усунення порушень не надходила, що не є порушенням угоди про умови користування надрами за якими суд може надати дозвіл про припинення права користування надрами.

Згідно ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра підстави припинення права користування надрами визначені статтею 26 Кодексу України про надра, відповідно до якої право користування надрами припиняється в разі:

- 1) якщо відпала потреба в користуванні надрами;
- 2) закінчення встановленого строку користування надрами;
- 3) припинення діяльності користувачів надр, яким їх було надано в користування;
- 4) користування надрами із застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення;
- 5) використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр;
- 6) якщо користувач без поважних причин протягом 2 років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу 180 календарних днів не приступив до користування надрами;
- 7) вилучення у встановленому законодавством порядку наданої в користування ділянки надр.

Відповідно до ч. 2 ст. 26 Кодексу України про надра право користування надрами припиняється органом, який надав надра в користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, в разі незгоди користувачів - у судовому порядку. При цьому питання про припинення права користування земельною ділянкою вирішується у встановленому земельним законодавством порядку.

Право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, - у судовому порядку. При цьому питання про припинення права користування земельною ділянкою вирішується у встановленому земельним законодавством порядку.

Тобто, право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, самостійно або у судовому порядку у разі відсутності спору відповідач має право у випадках, передбачених пунктами 1, 2, 3, 7 частини першої статті 26 Кодексу України про надра, самостійно припинити право користування надрами, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів це право припиняється у судовому порядку.

Таким чином, ознакою, яка об'єднує ці випадки, є неналежне використання права, зокрема, використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення строків виконання певних робіт тощо.

При цьому Позивач не надав інформації про згоду або заперечення Відповідача з приводу анулювання спеціального дозволу та взагалі не надав інформації про повідомлення ДП «Торезантрацит» про підстави анулювання дозволу.

В даному випадку, в матеріалах справи відсутні будь-які докази, які б підтверджували, що відповідач, письмово висловив свою незгоду із дією позивача щодо зупинення спеціального дозволу і такий лист чи повідомлення отримане позивачем, а з інших підстав

суд позбавлений можливості анулювати спеціальний дозвіл на користування надрами, оскільки не може підмінити орган, який надав надра у користування, або перебирати на себе повноваження щодо вирішення питань, які законодавством віднесені до компетенції цього органу державної влади.

Згідно із інформацією зазначеною, яка надана Позивачем, основною підставою для анулювання спеціального дозволу є затримка щорічного звітування перед ДНВП "Геоінформ України", інші підстави є похідними від основної підстави.

Відповідно до частини 3 статті 26 Кодексу України про надра законодавством України можуть бути передбачені й інші випадки припинення права користування надрами.

Порядок анулювання спеціальних дозволів також передбачений пунктом 4, частини 7 статті 4-1 Закону України від 06.09.2005 № 2806-IV "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - Закон України - № 2806), згідно із якою дозвільний орган, що видав документ дозвільного характеру, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у виді анулювання документа дозвільного характеру за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) встановлення факту надання в заяві про видачу документа дозвільного характеру та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

2) здійснення суб'єктом господарювання певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, на які отримано документ дозвільного характеру, з порушенням вимог законодавства, щодо яких дозвільний орган видавав припис про їх усунення із наданням достатнього часу для їх усунення.

Законом можуть передбачатися інші підстави для анулювання документа дозвільного характеру.

Суд зазначає, що до матеріалів справи в обґрунтування позовних вимог позивачем не надано належних доказів на підтвердження порушення відповідачем ч. 1 ст. 26 Кодексу України передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті про надра, а саме: користування надрами із застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення; використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр; якщо користувач без поважних причин протягом 2 років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу 180 календарних днів не приступив до користування надрами.

Приймаючи до уваги відсутність об'єктивної інформації про неналежне використання права, використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення строків виконання певних робіт, користувач без поважних причин протягом двох років не розпочав користування надрами, суд приходить до висновку, що зазначені в статті 26 Кодексу України "Про надра", статті 4-1 Закону України № 2806 підстави не передбачають в даному випадку право суду анулювати спеціальний дозвіл.

Суд зазначає, що розміщення повідомлення позивачем в "Урядовий кур'єр" не може вважатися належним підтвердженням факту незгоди ДП «Горезантрацит» з дією позивача щодо зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами, оскільки в матеріалах справи відсутні докази ознайомлення відповідача з цим оголошенням, а також, слід зауважити, що така процедура повідомлення відсутня і в Кодексі України про надра, і в Законі України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", за приписами яких здійснюється припинення права користування надрами.

Частиною другою статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною 1 статті 9 Змагальність сторін, диспозитивність та офіційне з'ясування всіх обставин у справі. Розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед

судом їх переконливості.

Крім того, згідно угоди з ДП «Торезантрацит» № 3168, пунктом 6. Контроль за виконанням умов користування надрами та положень цієї угоди підпунктом 6.4. Держгеонадра безпосередньо /або за подання органів державного гірничого та санітарно епідеміологічного нагляду, державного геологічного і екологічного контролю органів місцевого самоврядування, органів державної податкової служби у разі порушення надрокористувачем умов користування надрами має право :

- Зупинити дію дозволу у випадках передбачених пунктом 22 порядку;
- Припинити право користування надрами шляхом прийняття наказу про анулювання дозволу у випадках передбачених пунктом 23 порядку;
- Зупинити та припинити право користування надрами шляхом прийняття наказу про анулювання дозволу в інших випадках, передбачених законодавством.

За таких обставин, системно проаналізувавши норми законодавства, надавши оцінку наявним у справі доказам, суд приходить до висновку про відсутність підстав для задоволення позовних вимог.

У зв'язку з відмовою в задоволенні позову, відсутні підстави для повернення судових витрат.

Керуючись статтями 2, 6, 8-10, 14, 139, 193, 242-246, 293, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

ВИРІШИВ:

У задоволенні адміністративного позову Державна служба геології та надр України до Державного підприємства «Торезантрацит» про анулювання спеціального дозволу на користування надрами від 18 вересня 2003 року № 3168 наданого Державному підприємству «Торезантрацит» – відмовити повністю.

Рішення прийнято та повний текст складено 04 червня 2018 року.

Рішення набирає законної сили відповідно до статті 255 Кодексу адміністративного судочинства України та може бути оскаржене до суду апеляційної інстанції за правилами, встановленими статтями 293, 295-297 Кодексу адміністративного судочинства України.

Відповідно до підпункту 15.5 пункту 15 розділу VII «Перехідні положення» Кодексу адміністративного судочинства України до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи апеляційні та касаційні скарги подаються учасниками справи до або через відповідні суди за правилами, що діяли до набрання чинності цією редакцією Кодексу.

Суддя

Шинкарьова І.В.

